

Uttanlands

Jens L. Thomsen

1. MARKNAÐUR:

Camden Market

Nógvir spennandi marknaðir eru í London; ein av teimum best umtóktu er Camden Market. Camden Market er í veruleikanum settur saman av 6 ymiskum marknaðum, ið allir savna seg um sítt. Hann er tí risastórur og sigst at hava 100.000 vitjandi hvørt vikuskifti. Camden Lock Market og Stables Market umboða tó ímyndina av Camden Market og liggja lið um lið. Tann fyrri heldur til í vøruhúsum frá tíðini, tá handlað var framvið Regent's Canal, meðan hin liggur rundan um eitt gamalt rossasjúkrahús. Camden Market skilir seg frá øðrum marknaðum soleiðis, at meðan aðrir marknaðir ofta halda seg til nøkur fá øki, finnur tú ALT í Camden: Endurnýtslu, heimsmat, veiðiútgerð, antikvitetir, list, innbúgv, ljóðføri, klæðir, og brúkslutir til eina og hvørja obskura stór-, smá- og sermentan, tú kanst ímynda tær.

2. BIOGRAFUR:

BFI Southbank

BFI Southbank vísir mest gamlar klassikarar, listafilmar, og filmar á øðrum máli enn enskum. Tú fert í BFI at hyggja at filmum, tú ikki sært aðra-staðni, ella sum kanska gingu áðrenn tína tíð. Hevur tú onkuntíð ímyndað tær, hvussu tað mundi verið at sæð Space Odyssey, Vertigo, Citizen Kane ella Metropolis í biografínum? Tað kanst tú her. At seta seg niður til ein Hitchcock klassikara í BFI er sum at trína aftur í tíð, tí alt inni í biografínum er varðveitt frá 50'unum, tá biografurin varð bygður. Tey hava enntá varðveitt og hildið gomlu setrini; tú situr væl, hóast ongin haldari er til tína cola. Tá setrini vórðu bygd, var kanska ikki líka stórir tærvur á tí patentinum. Tó ber til at keypa eina cola ella eitt glas av víni aftur við filminum – og tú fært tað enntá skonkt í einum »glas«glasi í staðin fyri í einum av plastikk- ella pappírsslagnum.

3. FILMUR:

Nil By Mouth

Enski sjónleikarin Gary Oldman er bæði leikstjóri og leikritahøvundur á Nil By Mouth. Filmurin fylgir eini familju úr suður-London, har harðskapur og rúsevnis- og rúsdrekkamisnýtsla merkir gerandisdagin. Oldman vaks sjálvur upp undir líknandi korum og í sama umráði av London, sum søgan fer fram. Hetta er helst orsøkin til, at filmurin er so væl eydnaður og heilskapaður. Hóast tú sært nógvar ódámlicar og beinleiðis skakandi tilbúðir, tykist filmurin ikki taka støðu til hendingarnar ella koma við nakrari loysn. Innihaldið verður hinvegin lýst við eini djúpari fatan fyri tí kompleksiteti, ið verður avmyndaður. Nógvar myndir eru tiknar á gøtuni. Filmurin gevur tí onkursvegna London eitt andlit, tí at nógvar óhepnar stöður kennast aftur úr gerandislívinum í býnum. Hetta er samstundis ein av teimum heilt fáum filmunum, ið fangar stemningin í London (t.e. stemningin uttan fyri sentrum og turistøkini).

4. MATSTAD:

Beigel Shop

Um tú ert í Shoreditch økinum, antin á Brick Lane Market, á konsert í XOYO ella á Café 1001, er tað nærsum sjálv-sagt at vitja Beigel Shop. Hetta er eitt gamalt bakarí, ið hevur selt bagels (sum tey stava beigel) í meira enn 35 ár. Tú keypir teir við viðskera. Í handilsglugganum liggur altíð rúkandi heitt og sevjumikið saltkjöt, ið er best umtókt at hava ímillum saman við sterkum sinoppi; tó stendur ein bagel við laks og smyrjosti ikki langt aftanfyri. Beigel Shop er opið alt samdøgrið, 7 dagar um vikuna, og trúgv tí ella ei, har er altíð kø at bíleggja hendan jødiska gloypubitan. Beint við síðuna av liggur eitt annað bagel bakarí, ið eitur Beigel Bake - har er eisini bíðirøð allan sólarkringin. Tó at bæði allarhelst hava sama eigara, og vøran er umleið tann sama, so hava fólk flest sterkar meiningar um, hvør er betri – tó at tað átti at verið eyðsæð, at Beigel Shop er nógv betri enn Beigel Bake! Ein bagel við viðskera kostar einans £1-1,50 [kr. 9-13].

5. BYGNINGUR:

Trellick Tower

Trellick Tower er ein íbúðarblokkur í North Kensington. Arkitekturin Ernó Goldfinger teknaði bygningin fyri the Greater London Council í 1966, og blokkurin var tikin í nýtslu í 1972. Trellick Tower hevur 31 hæddir og er 98 metrar høgur (120 metrar um tú tekur antennuna á takinum við). Bygningurin er dømi um brutalistiska byggilist, ið ofta ber brá av, at funksjón (og kostnaður) vigar meira enn útsjón, og endaðurslitið er tí ofta gráir betong-blokkar. Nógv vildu óivað sagt, at Trellick Tower er ljótt – og tað er tað kanska eisini. Kortini er bygningurin hugtakandi og vekir undran; hann hevur ein ávísan kaldan, undarligan vakurleika yvir sær, ið tú bara finnur í London. Í 1998 gjørdi English Heritage av at skráseta Trellick Tower sum vardan bygning.

